

006 -CAL-AWACS-2022

COMMISSIE AWACS LIMBURG

Secretariaat: Postbus 5700-6202 MA Maastricht

OVERZICHT KLACHTEN

3^e kwartaal 2021

November 2021

Uitgegeven door de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg/ Klachten Informatie Centrum
Luchtverkeer onder verantwoordelijkheid van de Commissie AWACS Limburg.

Managementsamenvatting

In Duitsland, net over de grens, ligt de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen. Vliegbewegingen van en naar de basis vinden plaats over Nederlands grondgebied en veroorzaken overlast in de regio. De Commissie AWACS Limburg heeft het KICL verzocht de overlast middels een rapportage in beeld te brengen. Daartoe registreert, behandelt, analyseert het KICL de klachten over vliegverkeer van en naar de NAVO-vliegbasis. Ook is door het KICL onderzoek gedaan naar de vliegbewegingen boven Nederland, daarbij is gekeken naar het aantal bewegingen en de soort beweging (vertrek/ aankomst/ doorstart), het tijdstip (dagperiode, nacht-/ weekendperiode) en de frequentie. Alle onderstaande klachten konden door het KICL worden gekoppeld aan vliegverkeer van of naar de NAVO-vliegbasis.

Analyse van de klachten en vliegbewegingen leiden tot de volgende constatering.

- In het 3^e kwartaal 2021 hebben 188 klagers (klaagadressen) overlast over vliegverkeer van of naar de NAVO-basis gemeld, 4% minder dan in het jaar daarvoor (196 klagers).
- Door 188 klagers zijn 4194 klachten ingediend, 6% minder dan in het jaar daarvoor (4447 klachten). 23 klagers uit Brunssum hebben 1598 klachten ingediend, 65 klagers uit Beekdaelen 1866 klachten. Door inwoners uit de kernen Bingelrade, Jabeek, Merkelbeek en Schinveld zijn respectievelijk 52, 404, 6 en 637 klachten ingediend.
- In het 3^e kwartaal van 2021 hebben 452 bewegingen boven Nederlands grondgebied plaatsgevonden, waarvan 252 doorstarts. In het 3^e kwartaal 2020 waren dat 402 bewegingen waarvan 242 doorstarts, dit betekent een toename van bewegingen en doorstarts met 12% respectievelijk 4%.
- In dit kwartaal zijn 11 piekdagen verantwoordelijk voor 1519 klachten, 36% van het totale aantal klachten. Onder piekdagen verstaan we dagen met een hoge concentratie klachten (tenminste 100), vaak als gevolg van veel vliegbewegingen in een kort tijdsbestek (doorstarts). Vorig jaar waren dat 14 piekdagen met 1959 klachten, 44% van het totaal.
- De volgende oorzaken van overlast worden door de klager het vaakst op het digitale klachtformulier aangevinkt: geluidhinder, laagvliegen, afwijkende route en uitstoot. Daarnaast is ook gelegenheid tot het maken van opmerkingen, in dit kwartaal zijn dat de volgende: bezorgdheid over fijnstof en luchtvervuiling door de uitstoot van de motoren in relatie tot de gezondheid gemeld door inwoners uit Heerlen, Oirsbeek en Merkelbeek; telefoneren of (online)vergaderen is niet mogelijk als gevolg van laag en luidruchtig vliegverkeer gemeld door inwoners uit Beek, Brunssum en verschillende kernen van de gemeente Beekdaelen.

Conclusie: Meer bewegingen en doorstarts in het 3^e kwartaal 2021, hebben niet geleid tot meer hindermeldingen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Mogelijk heeft de verplichting om in het 3^e kwartaal 2020 (zoveel mogelijk) thuis te werken voor meer hinderbeleving gezorgd met als gevolg meer klachten. In het 3^e kwartaal 2021 gold de thuiswerkverplichting niet meer. Bepalend voor de ervaren hinder zijn factoren als: het aantal vliegbewegingen per dag, het aantal doorstarts in een kort tijdsbestek, steeds weer het hetzelfde oefengebied en het moment van de dag waarop de bewegingen plaatsvinden.

BEGRIPPENLIJST

S.K.L.Z.L / K.I.C.L.	Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid – Limburg/ Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer. een onafhankelijke stichting, die ten behoeve van de Commissie Regionaal.Overleg Luchthaven Maastricht en de Commissie AWACS Limburg zorg draagt voor registratie, analyse en behandeling van klachten over vliegverkeer in de regio, tevens voor het beantwoorden van vragen en het verstrekken van informatie. De SKLZL is te allen tijde te bereiken op telefoonnummer: 043-365 20 20 . De medewerkers zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09:00 tot 14:00 uur, buiten deze uren kunt u uw klacht(en) inspreken op het antwoordapparaat. Op verzoek van de klager wordt deze teruggebeld. Klachten kunnen ook digitaal worden ingediend via www.kicl.nl . De ingesproken en digitale klachten worden op de gebruikelijke wijze geregistreerd en gerapporteerd aan de Commissie AWACS Limburg.
Klacht:	een door een klager bij het klachtenbureau gemelde ervaring van hinder of overlast door vliegverkeer.
Klager: (klaagadres)	een adres van waaruit minstens een klacht is geuit, met de restrictie dat meerdere klachten van verschillende personen op een huisadres tot één en dezelfde klager (klaagadres) worden gerekend.
Dagperiode:	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur.
Nacht-/weekend-: periode	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend van 00:00 tot 24:00 uur.
Vliegbeweging:	een door de A.T.C. Geilenkirchen geregistreerde vliegbeweging boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen.
A.T.C.:	Air Traffic Control (Luchtverkeersbeveiliging).
M.T.O.W.:	Maximum Take Off Weight.
95% Spreidingsgebied:	Het 95% spreidingsgebied wordt gevormd door het gebied waarbinnen zich 95% van het aantal bewegingen over het jaar 1997 bevindt.
Woonkernoffender:	Het betreft hier vliegbewegingen buiten het 95% spreidingsgebied beneden de 3000 ft., die over de woonkern van Schinveld en/of Brunssum gaan.

INHOUDSOPGAVE

1.	Introductie	blz. 5
2.	Algemeen	blz. 6
3.	Klachten	blz. 12
	2.1 Dagperiode	blz. 12
	2.2 Nacht-/weekendperiode	blz. 15
4.	Vliegbewegingen	blz. 17

INTRODUCTIE

In Duitsland, net over de grens, ligt de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen. Vliegbewegingen van en naar de basis vinden plaats over Nederlands grondgebied en veroorzaken overlast in de regio. De Commissie AWACS Limburg heeft de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg/ het Klachten Informatie Centrum (SKLZL/KICL) verzocht de overlast in beeld te brengen.

Deze rapportage is opgesteld om de Commissie AWACS Limburg te informeren over telefonische en e-mailklachten met betrekking tot vliegverkeer van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen die in het 3^e kwartaal 2021 bij de SKLZL/ het KICL zijn ingediend.

De rapportage is onderverdeeld in de volgende delen:

1. **Algemeen**: Een kwantitatieve beschrijving en vergelijking/ analyse van het aantal bewegingen, klachten en klagers van het huidige kwartaal en van dezelfde periode van het voorgaande jaar in zowel tabelvorm als tekstueel. **Spreiding van klagers en klachten over de verschillende gemeenten in de regio in tabelvorm**. De trend van bewegingen, doorstarts, klagers en klachten over de periode 2012-2021 zowel in tekst als in grafiekvorm. De oorzaak van de klachten tekstueel en in tabelvorm.
2. **Klachten**: Onderscheid tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen in de dagperiode 08:00-22:00 uur en vliegbewegingen in de nachtperiode 22:00-08:00 uur/ weekendperiode. Paragraaf dagperiode met daarin aantal bewegingen, doorstarts en klagers en klachten per maand en kwartaal. Vergelijking van de gegevens met het voorgaande jaar tekstueel en in tabel- en grafiekvorm. Onderzoek naar piekdagen. Paragraaf nacht-/weekendperiode met aantal bewegingen klagers en klachten tekstueel en in grafiekvorm.
- 3 **Vliegbewegingen**: Weergegeven in tabellen het aantal vliegbewegingen per dag, onderverdeeld in bewegingen in de dagperiode en nacht-/weekendperiode. Tevens per dag het aantal klachten als gevolg van deze bewegingen, dit voor iedere maand van het kwartaal.

1. ALGEMEEN

Tabel 1.1. Aantal klachten en klagers in het 3^e kwartaal

	Aantal bewegingen		Aantal klachten		Aantal klagers	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Juli	149	144	1945	1572	147	133
Augustus	127	165	1456	1348	111	103
September	126	143	1046	1274	88	107
Totaal 3^e kwartaal	402	452	4447	4194	196	188

In deze tabel is de relatie weergegeven van het totale aantal vliegbewegingen boven Nederland van of op weg naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen. In de laatste kolom is het totale aantal klagers in het 3^e kwartaal weergegeven. Hierbij dient vermeld te worden dat iedere klager voor zowel de maand als het kwartaal 1 x als zodanig geteld wordt. Het is daarom niet mogelijk de klagers voor het totaalcijfer bij elkaar op te tellen. Zou men dit doen dan kan het voorkomen dat een klager die in zowel juli, augustus en/of september heeft geklaagd, voor het totaalcijfer 3x wordt meegerekend.

Uit de tabel blijkt dat in het 3^e kwartaal 2021 het aantal vliegbewegingen met 12% is toegenomen. Het aantal klachten neemt af met 6%, het aantal klagers is gedaald met 4% ten opzichte van dezelfde periode in 2020. De klachten gaan vooral over geluidhinder, laagvliegen, afwijkende route en uitstoot. Uit berekening blijkt dat de mediaan* in 2021 gestegen is ten opzichte van 2020 en namelijk van 3 naar 4 klachten per klager in 2021. Dit betekent dat de helft van de melders in het 3^e kwartaal 2021 niet meer dan 4 meldingen per kwartaal heeft ingediend.

Kijken we naar de afzonderlijke maanden, dan zien we:

- in juli dat de bewegingen zijn afgenomen met 3%. Het aantal klachten daalt met 19% en het aantal klagers neemt af met 10%.
- in augustus een toename van de bewegingen met 30%. Het aantal klachten neemt af met 7% en het aantal klagers daalt met 7%.
- in september de bewegingen toenemen met 13%. Het aantal klachten stijgt met 22% en het aantal klagers neemt toe met 22%.

*) Omdat hier sprake is van een asymmetrische verdeling van het aantal klachten per klagers (d.w.z. dat de meeste klagers weinig klachten hebben ingediend en een enkeling veel), is het bepalen van gemiddelde waarde niet representatief voor deze groep klagers; beter is het om hier de mediaan te bepalen, omdat deze minder beïnvloed wordt door extreme waarden. De mediaan wordt bepaald door een lijst van de klagers te maken met het door hen ingediende aantal klachten in oplopende volgorde (d.w.z. te beginnen met alle klagers met 1 klacht, vervolgens die met 2 klachten etc.) De mediaan is dan de middelste waarde (is aantal klachten) in de rij klagers. Bij 188 klagers wordt de mediaan bepaald door de waarde van de 94^e en 95^e klager gedeeld door 2.

Spreiding klagers en klachten

Tabel 1.2. Aantal klagers en klachten per gemeente in het 3^e kwartaal.

Gemeente	Klagers		Klachten	
	2020	2021	2020	2021
Beek	8	10	48	94
Beekdaelen	80	65	2124	1866
Brunssum	22	23	1573	1598
Echt-Susteren	1	1	2	1
Eijsden-Margraten	2	5	2	5
Gulpen-Wittem	8	8	25	26
Heerlen	15	11	362	185
Kerkrade	2	1	9	18
Landgraaf	4	2	8	14
Maastricht	3	2	3	2
Meerssen	15	20	36	101
Roerdalen	1	0	1	0
Simpelveld	1	1	5	11
Sittard-Geleen	14	20	84	122
Stein	3	1	3	1
Valkenburg a/d Geul	10	13	55	87
Voerendaal	7	5	107	63
Totaal	196	188	4447	4194

In deze tabel is de spreiding weergegeven van het aantal klagers en klachten over de verschillende gemeenten in de regio in het 3^e kwartaal 2021 en dezelfde periode in 2020. In Brunssum stijgt het aantal klagers en klachten met 5% respectievelijk 2%. In Beekdaelen nemen de klagers met 19% af, de klachten nemen met 12% af. Ook in Heerlen is sprake van een afname van klagers en klachten, in Meerssen en Sittard-Geleen is een toename van klagers en klachten te constateren.

Op verzoek van de vertegenwoordigers van de gemeente Beekdaelen in de CAL is de volgende tabel in dit rapport opgenomen.

Tabel 1.3. **Klagers en klachten in enkele kernen van de gemeente Beekdaelen in het 3^e kwartaal.**

Enkele kernen gemeente	Klagers		Klachten	
	2020	2021	2020	2021
Beekdaelen				
Bingelrade	11	3	135	52
Jabeek	2	3	344	404
Merkelbeek	0	2	0	6
Schinveld	23	17	666	637

Trend:

Kijken we naar de bewegingen en de klachtenpatronen van de afgelopen negen jaar dan zien we het volgende:

Vanaf 2012 tot en met 2016 is er, met uitzondering van 2014, sprake van een licht dalende trend van het totale aantal bewegingen. In 2014 constateren we een sterke daling van de bewegingen als gevolg van een gedeeltelijke sluiting van de baan in het 2^e en 3^e kwartaal van 2014 in verband met een baanrenovatie. In 2017 constateren we een lichte stijging ten opzichte van de voorgaande jaren. In zowel 2018 als 2019 zien we een lichte stijging ten opzichte van het voorgaande jaar van 1% respectievelijk 2%. In 2020 daalt het aantal bewegingen met 25% ten opzichte van 2019. In het 1^e kwartaal 2021 constateren we een afname van bewegingen met 36% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2020. In het 2^e kwartaal neemt het aantal bewegingen met 50% toe ten opzichte van het 1^e kwartaal 2021. In het 3^e kwartaal 2021 constateren we een toename van bewegingen met 37% ten opzichte van het voorgaand kwartaal.

De trainingsbewegingen laten voor de periode 2012 tot en met 2016 een wisselend patroon zien. In 2013 constateren we een stijging van trainingsbewegingen ten opzichte van het jaar daarvoor, in 2014 een substantiële daling als gevolg van de baanrenovatie in dat jaar. In 2015 en 2016 blijft het aantal bewegingen constant. In 2017 stijgt het aantal trainingsbewegingen ten opzichte van de voorgaande jaren. In 2018 neemt het aantal toe met 8% ten opzichte van de voorgaande jaar. In 2019 en 2020 constateren we een afname van bewegingen met 2% respectievelijk 17% ten opzichte van het jaar ervoor. In het 1^e kwartaal 2021 constateren we een afname van trainingsbewegingen met 39% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2020. In het 2^e kwartaal neemt het aantal trainingsbewegingen met 47% toe ten opzichte van het 1^e kwartaal 2021. In het 3^e kwartaal 2021 constateren we een toename van trainingsbewegingen met 32% ten opzichte van het voorgaand kwartaal.

De klachten nemen in 2010 toe ten opzichte van het aantal in 2009. Vanaf 2011 tot en met 2013 is er sprake van een duidelijke dalende trend. In 2014 constateren we een verdere daling van het totale aantal klachten, zie bovenstaande verklaring. Het aantal klachten neemt in 2015 sterk toe ten opzichte van 2014, een toename met 82%. In 2016 nemen de klachten met 5% toe ten opzichte van 2015. In 2017 stijgen de klachten met 7% t.o.v. 2016. In 2018 neemt het aantal klachten toe met 4% ten opzichte van het voorgaande jaar. In 2019 constateren we een toename van klachten met 10% ten opzichte van 2018. In 2020 daalt het aantal klachten met 3% ten opzichte van 2019. In het 1^e kwartaal 2021 constateren we een afname van klachten met 39% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2020. In het 2^e kwartaal neemt het aantal klachten met 54% toe ten opzichte van het 1^e kwartaal 2021. In het 3^e kwartaal 2021 constateren we een toename van klachten met 32% ten opzichte van het voorgaand kwartaal.

De klagers laten nagenoeg een vergelijkbaar patroon zien. In 2010 is een sterke toename van de klagers te zien ten opzichte van 2009. In 2011 is sprake van een sterke afname van klagers, in 2012 en 2013 constateren we een geleidelijke afname. In 2014 zien we de klagers verder afnemen, zie eerdergenoemde verklaring. In 2015 constateren we een toename ten opzichte van 2014 met 27%. In 2016 nemen de klagers toe met 38% ten opzichte van 2015. In 2017 daalt het aantal klagers met 14% t.o.v. 2016. In 2018 neemt het aantal klagers met 60% toe ten opzichte van 2017. In 2019 constateren we een toename van klagers met 4% ten opzichte van 2018. In 2020 daalt het aantal klagers met 11% ten opzichte van 2019. In het 1^e kwartaal 2021 constateren we een afname van klagers met 12% ten opzichte van het 4^e kwartaal 2020. In het 2^e kwartaal neemt het aantal klagers met 42% toe ten opzichte van het 1^e kwartaal 2021. In het 3^e kwartaal 2021 constateren we een toename van klagers met 3% ten opzichte van het voorgaand kwartaal.

Bovenstaande informatie wordt op de volgende pagina's grafisch weergegeven

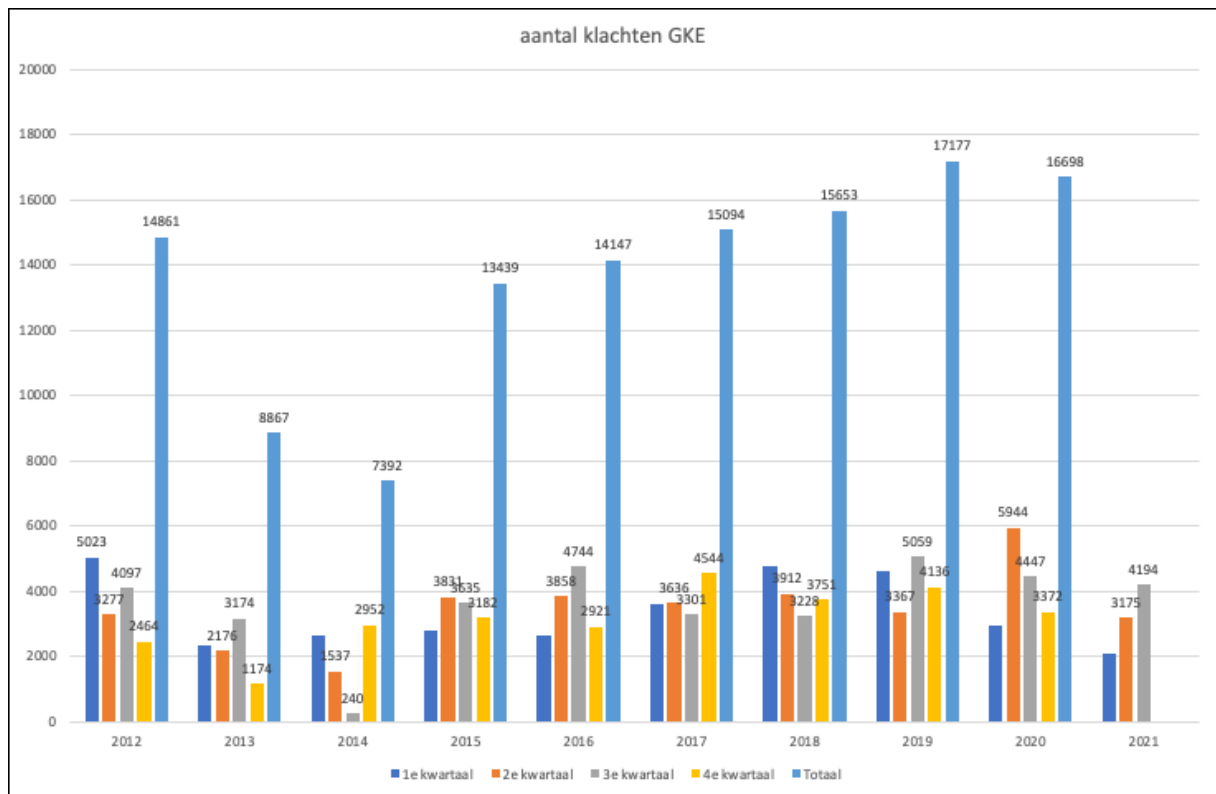
Grafiek 1.1. Trend: bewegingen.

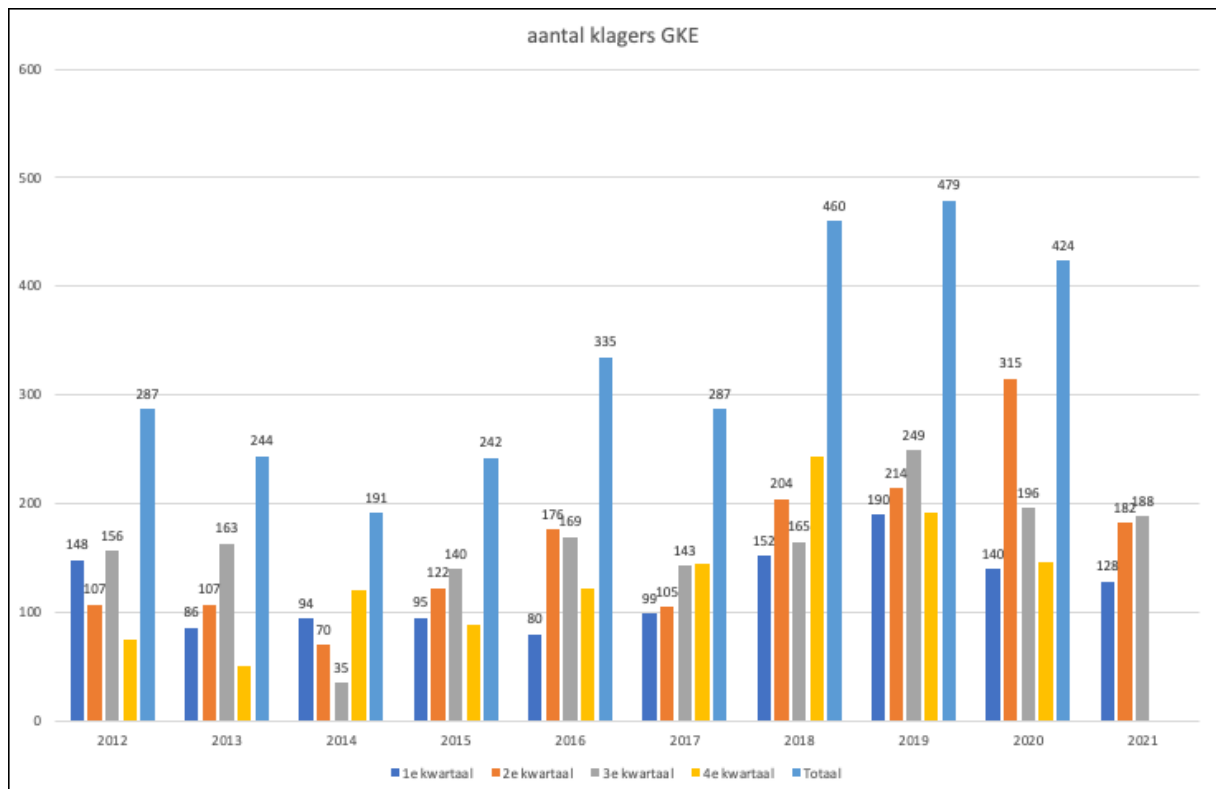
Grafiek 1.2. Trend: trainingsbewegingen.

Grafiek 1.3. Trend: klachten.

Grafiek 1.4. Trend: klagers.

Oorzaak overlast:

Klachten kunnen zowel telefonisch als digitaal worden ingediend; Bij het digitaal indienen kan, naast datum en tijdstip (verplicht), ook de oorzaak van de overlast worden aangevinkt. De keuze is in de onderstaande tabel weergegeven, daarin is ook te zien wat in dit kwartaal als oorzaak is genoemd.

Tabel 1.4. Visualisering van voorgaande tekst.

Overzicht oorzaak klachten	2020	2021
Totaal aantal klachten*	4447	4194
Geluid	4438	4189
Laagvliegen	2446	2121
Stank	638	499
Uitstoot	1890	1468
Afwijkende route	1833	1284
Trillingen	1437	1071
Angst	486	453
Overig		

*) Een klacht kan meerdere oorzaken hebben.

Opmerking: Onder stankoverlast wordt verstaan het daadwerkelijk waarnemen van kerosinegeur, waarbij dan vaak ramen en deuren gesloten moeten worden. Dit wordt als zeer hinderlijk ervaren. Wanneer gesproken wordt over 'laagvliegen' wil dit niet zeggen wil dat het toestel ook daadwerkelijk laag gevlogen heeft, het gaat om overlast zoals deze door de klager ervaren wordt. Wanneer er gesproken wordt van 'afwijkende route' dit mogelijk op last van de Luchtverkeersleiding in Beek heeft plaatsgevonden ten behoeve van separatie van vliegverkeer van Maastricht Aachen Airport. Zie onderstaand tekst.

In de vergadering d.d. 14 december 2000 van de Commissie AWACS Limburg is de afspraak gemaakt om vluchten die zich buiten het 95% spreidingsgebied bevinden en de woonkern van Brunssum of Schinveld overvliegen beneden de 3000 voet door SKLZL/ KICL ter controle c.q. beoordeling naar de plv. basiscommandant door te sturen. De resultaten van het onderzoek en de eventueel ondernomen acties worden vermeld in het rapport CAL 2021-0xx: **Woonkernoffenders**. Vliegbewegingen over woonbebouwing van Schinveld en Brunssum.****

Naast het aanvinken van een oorzaak van overlast wordt in het klachtformulier ook gelegenheid geboden om opmerkingen te maken of vragen te stellen. De opmerkingen worden hieronder geclusterd weergegeven: bezorgdheid over fijnstof en luchtvervuiling door de uitstoot van de motoren in relatie tot de gezondheid gemeld door inwoners uit Heerlen, Oirsbeek en Merkelbeek; telefoneren of (online)vergaderen is niet mogelijk als gevolg van laag en luidruchtig vliegverkeer gemeld door inwoners uit Beek, Brunssum en verschillende kernen van de gemeente Beekdaelen.

***) Zie begrippenlijst op blz. 3.

2. KLACHTEN

In dit rapport wordt een onderscheid gemaakt tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen gedurende **de dagperiode** en vliegbewegingen gedurende **de nacht - / weekendperiode**. De gegevens over vliegbewegingen zijn afkomstig van A.T.C. Geilenkirchen.

2.1 Dagperiode

Tabel 2.1. **Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de dagperiode in het 3^e kwartaal**

	aantal vliegbewegingen		aantal klachten		aantal klachten per 100 bewegingen		aantal klagers	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Juli								
Totaal	149	144	1945	1572	1305	1092	147	133
starts	132	110	1834	1149	1389	1045		
landingen	17	34	111	423	653	1244		
overig								
Augustus								
Totaal	127	163	1456	1345	1146	825	111	103
Starts	97	142	1090	1252	1124	881		
landingen	30	21	366	93	1220	443		
Overig								
September								
Totaal	126	143	1046	1274	830	890	88	107
Starts	117	88	985	819	842	931		
landingen	9	55	61	455	678	827		
Overig								
3^e kwartaal totaal	402	450	4447	4191	1106	931	196	188
starts	346	340	3909	3220	1130	947		
landingen	56	110	538	971	961	883		
overig								

Tabel 2.1 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen gedurende de dagperiode, gedefinieerd als de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur. Ook is onderscheid gemaakt tussen starts en landingen en het aantal klachten hierover. Om een vergelijking van klachtenpatronen van de afzonderlijke maanden mogelijk te maken, worden klachten omgerekend naar aantal klachten per 100 vliegbewegingen. Het aantal klagers is weergegeven in de laatste kolom.

Tabel 2.2. Aantal trainingsbewegingen in 3^e kwartaal.

	Aantal trainingsbewegingen	
	2020	2021
Juli	95	79
Augustus	71	98
September	76	75
Totaal 3^e kwartaal	242	252

Uit de tabellen 2.1. en 2.2 blijkt dat het aantal bewegingen gedurende de dagperiode in het 3^e kwartaal 2021 is toegenomen met 12% van 402 in '20 naar 450 bewegingen in '21. Het aantal trainingsbewegingen neemt toe met 4% van 242 in '20 naar 252 in '21. Het aantal klachten neemt af met 6% van 4447 in '20 naar 4191 in '21. Het aantal klagers daalt met 4% van 196 in '20 naar 188 in '21.

Vergelijken we de klachtenpatronen van juli, augustus en september 2021 afzonderlijk met die van dezelfde periode in 2020 dan kunnen we het volgende opmerken:

- In juli 2021 constateren we een afname van het aantal bewegingen met 3% van 149 naar 144 en een afname van het aantal trainingsbewegingen met 17% van 95 naar 79. Het aantal klachten neemt af met 19% van 1945 naar 1572, het aantal klagers neemt af met 10% van 147 naar 133.

In juli 2021 zijn 6 piekdagen verantwoordelijk voor 884 van de 1572 klachten d.i. 56%.

In juli 2020 zijn 7 piekdagen verantwoordelijk voor 1108 van de 1945 klachten d.i. 57%.

We verstaan onder piekdagen dagen met een hoge concentratie klachten (tenminste 100) en dikwijls ook veel bewegingen.

- In augustus 2021 neemt het aantal bewegingen toe met 28% van 127 naar 163. Het aantal trainingsbewegingen neemt toe met 38% van 71 naar 98. Het aantal klachten neemt met 8% af van 1456 naar 1345. Het aantal klagers daalt met 7% van 111 naar 103.

In augustus 2021 zijn 3 piekdagen verantwoordelijk voor 400 van de 1348 klachten d.i. 30%.

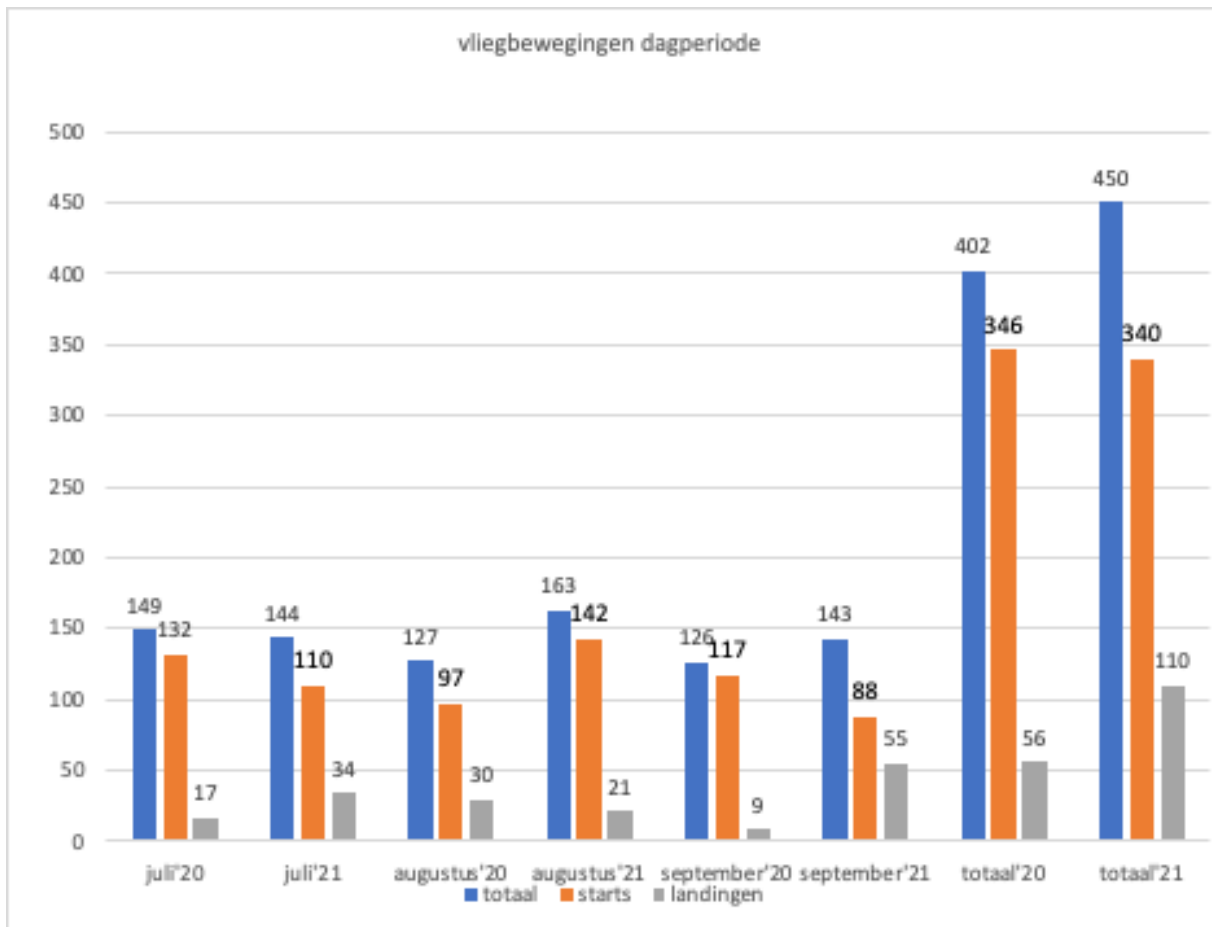
In augustus 2020 zijn 6 piekdagen verantwoordelijk voor 737 van de 1456 klachten d.i. 51%.

- In september 2021 zien we een stijging van het aantal bewegingen met 13% van 126 naar 143. Het aantal trainingsbewegingen blijft nagenoeg gelijk namelijk 76 in '20 en 75 in '21. Het aantal klachten neemt met 22% toe van 1046 naar 1274. Ook neemt het aantal klagers toe met 22% van 88 naar 107.

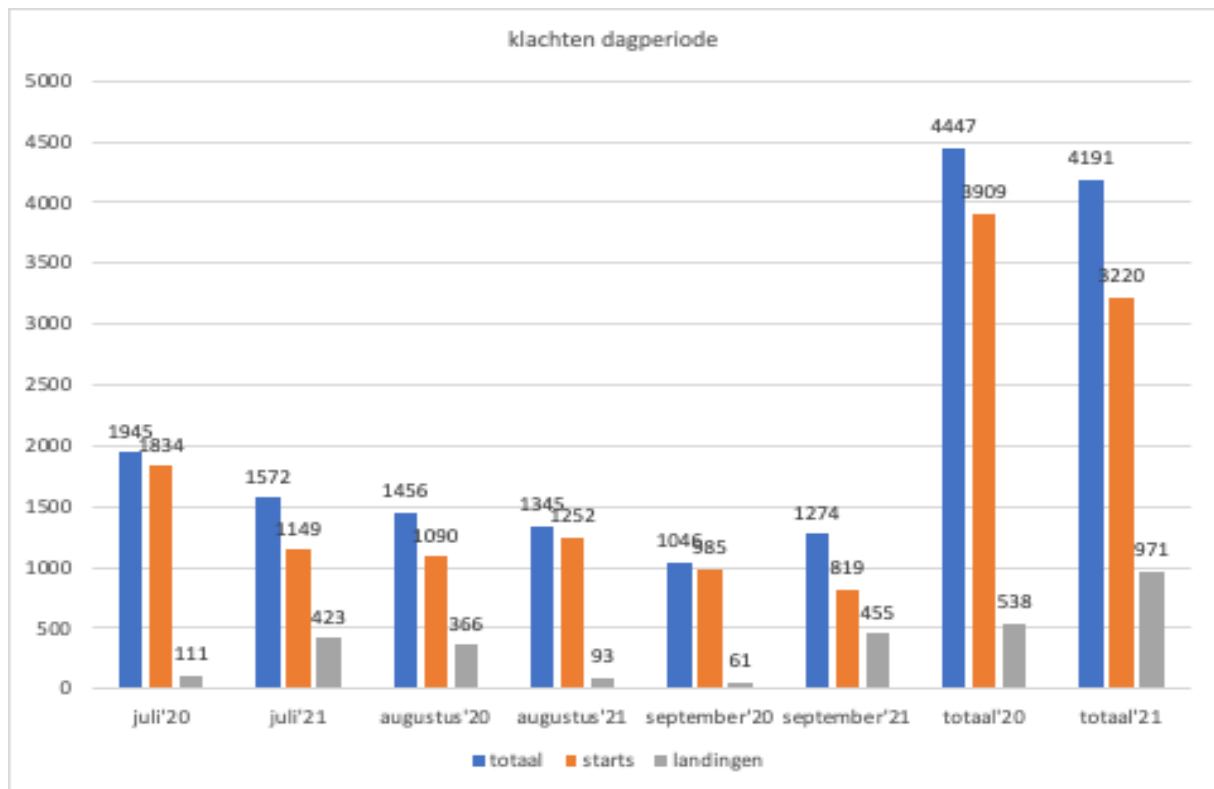
In september 2021 zijn 2 piekdagen verantwoordelijk voor 235 van de 1274 klachten d.i. 18%.

In september 2020 is 1 piekdag verantwoordelijk voor 114 van de 1046 klachten d.i. 11%.

Grafiek 2.1. Visualisering van tabel 2.1

Grafiek 2.2. Visualisering van tabel 2.1

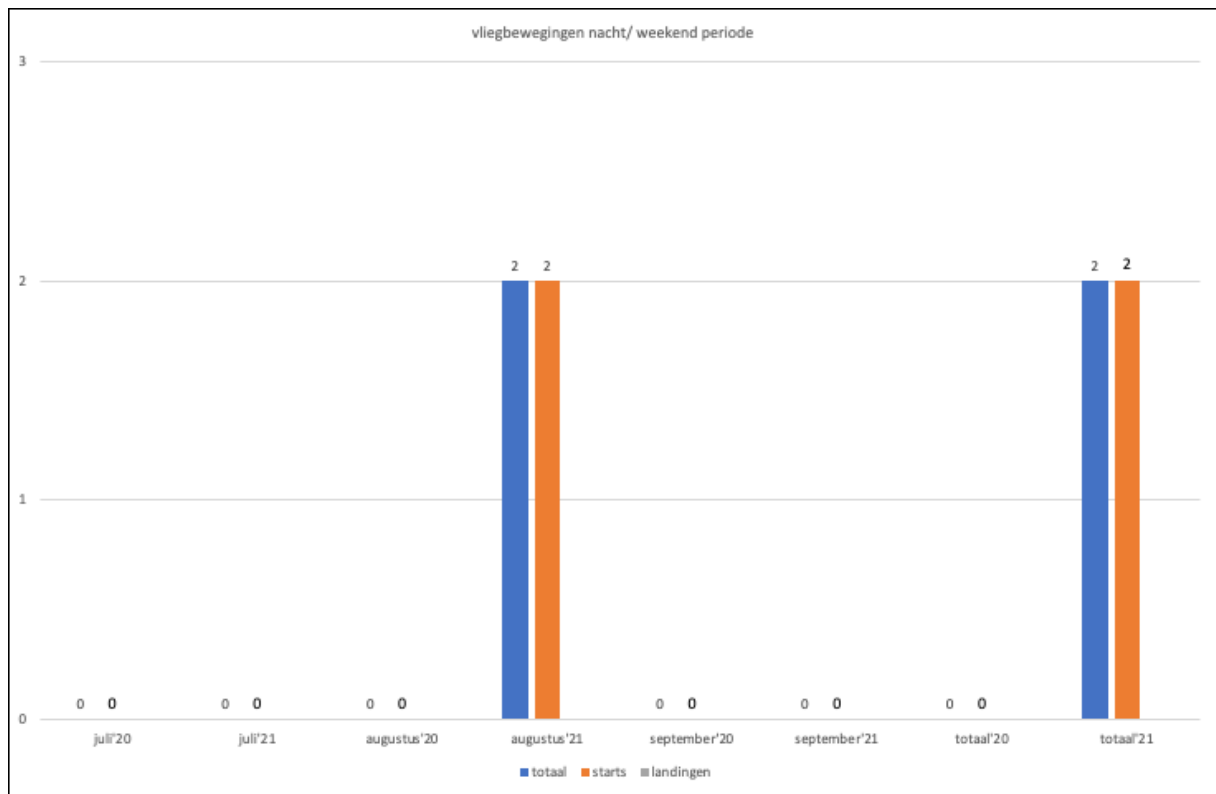
2.2 Nacht-/ weekendperiode

Tabel 2.3. Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de nacht-/ weekendperiode in het 3^e kwartaal

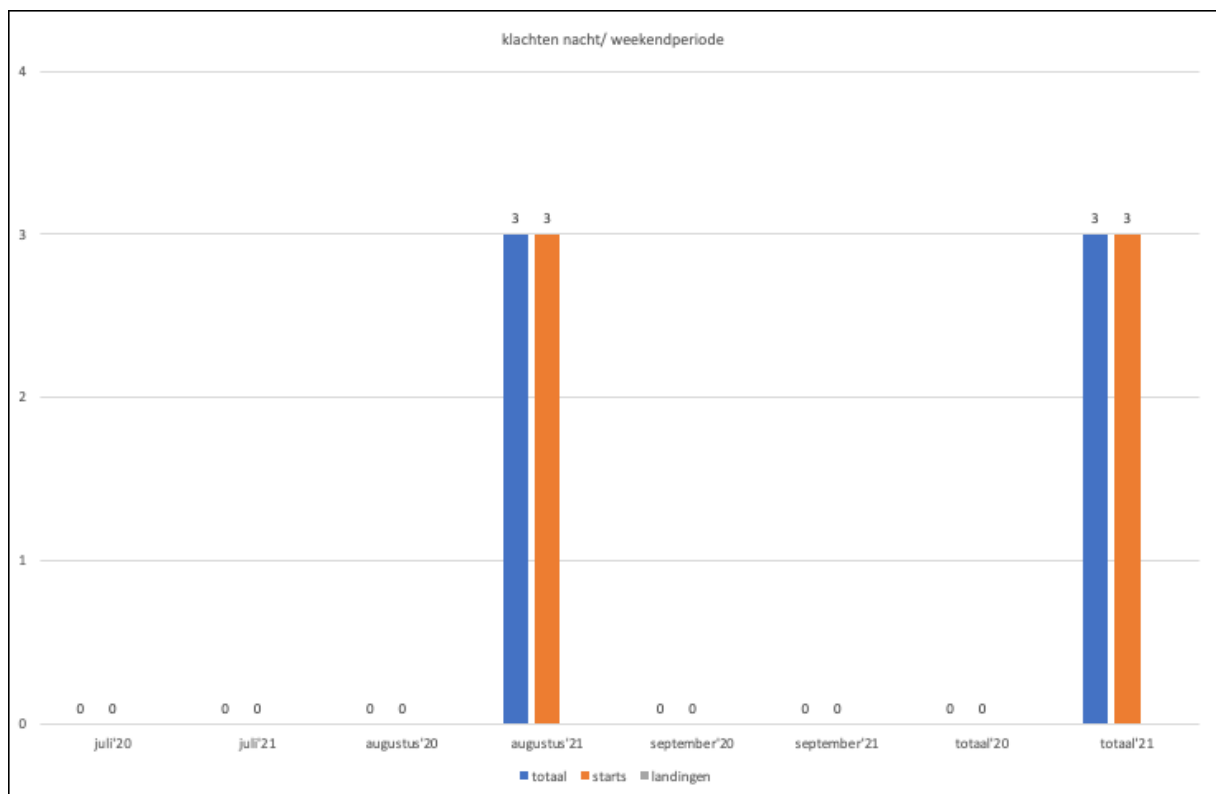
	aantal vliegbewegingen		aantal klachten		aantal klagers	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Juli						
Totaal	0	0	0	0	0	0
starts						
landingen						
overig						
Augustus						
Totaal	0	2	0	3	0	2
Starts		2		3		2
landingen		0		0		0
Overig						
September						
Totaal	0	0	0	0	0	0
Starts						
landingen						
Overig						
3^e kwartaal						
Totaal	0	2	0	3	0	2
starts		2		3		2
landingen		0		0		0
overig						

Tabel 2 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen en het aantal klachten over deze bewegingen gedurende de nacht-/weekendperiode, die gedefinieerd is als de periode van maandag tot en met vrijdag vanaf 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend vanaf 00:00 tot 24:00 uur.

Grafiek 2.3. Visualisering van tabel 2.3.

Grafiek 2.4. Visualisering van tabel 2.3.

3. Vliegbewegingen

In de volgende tabellen zijn de vliegbewegingen en klachten per dag in het 3^e kwartaal 2021 weergegeven. De gegevens over de bewegingen zijn afkomstig van ATC Geilenkirchen.

tabel 3.1. Vliegbewegingen en klachten per dag juli 2021

Juli	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1	7		7	89		89
2	13		13	140		140
3						
4						
5	1		1	10		10
6	3		3	26		26
7	13		13	161		161
8	10		10	121		121
9	6		6	69		69
10						
11						
12	11		11	147		147
13	15		15	201		201
14	3		3	8		8
15	2		2	19		19
16	10		10	70		70
17						
18						
19	4		4	43		43
20	7		7	31		31
21	5		5	56		56
22	6		6	82		82
23	9		9	114		114
24						
25						
26	3		3	29		29
27	0		0	0		0
28	5		5	53		53
29	8		8	68		68
30	3		3	35		35
31						
Totaal	144		144	1572		1572

tabel 3.2. Vliegbewegingen en klachten per dag augustus 2021

Augustus	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	Totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1						
2	1		1	8		8
3	2		2	28		28
4	11		11	131		131
5	8		8	76		76
6	5		5	50		50
7						
8						
9	3		3	26		26
10	12		12	28		28
11	10		10	54		54
12	5		5	13		13
13	6		6	39		39
14						
15						
16	8		8	57		57
17	9		9	70		70
18	4		4	23		23
19	12		12	91		91
20	7		7	59		59
21						
22						
23	8		8	85		85
24	7		7	76		76
25	9		9	110		110
26	10		10	65		65
27	15		15	159		159
28		2	2		3	3
29						
30	6		6	65		65
31	5		5	32		32
Totaal	163	2	165	1345	3	1348

tabel 3.3. Vliegbewegingen en klachten per dag in september 2021

September	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	Totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1	9		9	82		82
2	14		14	122		122
3	11		11	89		89
4						
5						
6	2		2	17		17
7	4		4	71		71
8	12		12	32		32
9	3		3	34		34
10	5		5	45		45
11						
12						
13	5		5	51		51
14	8		8	96		96
15	7		7	76		76
16	8		8	62		62
17	7		7	95		95
18						
19						
20	2		2	13		13
21	4		4	28		28
22	0		0	0		0
23	9		9	54		54
24	4		4	25		25
25						
26						
27	11		11	113		113
28	6		6	46		46
29	6		6	72		72
30	6		6	51		51
31						
Totaal	143		143	1274		1274